

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyitvány petít sora 60 fillér.</p>
--	--	---

A béke biztosítóka.

Hit, remény, szeretet.

Szent, szívünkbe oltott érzemény a hit: a lélek gazdagsága. S nekünk van hitünk, szivből fakadó, erős. Nem szolgálunk, mint lap, a közvéleményt, ha társadalmi életünk átalakulásának hajnalán hitvallást nem tennénk.

Hitvallásunk ez: hisszük és valljuk, hogy tisztességes eszközökkel lehet szolgálni a közügyet s hogy a kik arra hivatják, becsületes akarrattal alapját vethetik e sokat szenvedett város anyagi felvirágzásának és az óhajtott társadalmi béke megvalósításának. S a míg ez irányban üdvösen munkáló kezet látunk, támogatjuk azt teljes erőnkkel s az elismerés koszorúja mellett megérdemelt jutalmazását is elősegítjük. Ha pedig, és ezt hangsúlyozzuk, különösen a község ügyeinek vezetésénél olyan fonákaságok merülnek fel, mely a község károsodásának csak látszatával is bír, kiméletlen őszinteséggel mutatunk rá a baj forrására s nem késünk a megtorlás sürgetésével sem.

Remény lángja lobog szívünkben, egy boldog, megelégedett város lakosságát varázsolva élénk. Remény a jövő iránt, hogy minden

polgár megérti egymást s vállalva munkál szűkebb hazánk, Csongrád város javára. Nagy a mi reményünk, hogy ezután nem az ellentéteket, hanem az összekötő kapcsot keresendők az emberek s közös célért egyesülve, a béke áldásának fénye alatt, megvalósul minden, miért eddig hiában epedtünk. Reméljük, hogy kiirtatik beteges társadalmi életünkben a gyom, mely az egészséges fejlődésnek útját állja, s helyébe virág, a béke virága vettetik s nem gyűlölni, hanem szeretni tanulják egymást az emberek.

Szeretet, isteni szó, mely arra tanít, hogy erényeivel s hibáival együtt szeressük felebarátainkat. Tárjuk fel egymás hibáit és szoktassuk le egymást róla, az érdem iránt pedig hódító elismeréssel legyünk.

A követendő nemes példát a szeretet vallásának papja, új plebánosunk, *Porubszky József* adta meg.

Nehéz, küzdelmes élete volt e város lakosságának több mint egy évtizeden keresztül, a jobbak, az önzetlenek félkézrel dolgoztak a város érdekében csak, mert a másik kéz a támadások felfogására örökre le volt kötve. Mint lidércnyomás zibbasztotta a közügyet az áldatlan torzsalkodás. S ennek vége nem

látszott lenni. De eljött a végnek kezdete is s ma már szabadon lélegzik mindenki s el van telve szive hittel, reménnyel és szeretettel egy jobb jövő felől, mert e város katolikus lakossága oly lelkipásztort nyert *Porubszky József* személyében, a kinek szivét a való hit, remény és szeretet tölti be nemcsak hivei, de e város összes lakossága iránt.

A béke biztosítóka Porubszky József plebános úr személyében van meg. S megvettétvén a béke alapja, szent, sérthetetlen legyen az örökre mindenki előtt, egymást megbecsülve, tisztelve munkáljunk a közügy javára s rút visszavonás ne fészkelődjék a szivekbe, de foglaljon ott helyet mindenkoron a hit, remény és szeretet.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

— **Községi számadások feülvizsgálása.** A községi számadások felülvizsgálatát a képviselőtestület eszközlí s a törvényhatóságnak kell gondoskodni arról, hogy a községen kívül álló egyének jelöltessenek ki oly megbízással, hogy a képviselő testületben, amely a község számadás vezető, elnököljenek. Egyik község a másik számadását felülvizsgálni nincs jogosítva.

— **A telekkönyv reformja.** Az igazságügy-miniszteriumban elkészültek az előadói tervezetek a telekkönyv és a telekkönyvi

T Á R C A.

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —
Írta: **Négyusz.**

18

Lejtőn.

Hát bizony úgy alakult a dolog, hogy Etelka és a doktor egymásba gabajodtak a legalaposabban. Az még nem lett volna valami túlságosan nagy baj, mert hát a szerelem szép és üdvös dolog és hasznos is, aminthogy kinek, de a szerelemből tisztán megélni lehetetlen, amit különben hozzáértő, tudós férfiak már régen eldöntöttek.

Már pedig úgy alakultak a viszonyok, hogy Etelka a doktor miatt elhanyagolta a varrodát, hol később jött, mint rendszeren, hol korábban távozott, különféle ürügyeket használva, hol meg egyáltalán be se jött a műhelybe. A nagysága, aki különben kedvelte az okos, értelmes és haszonvehető lányt, megdorgálta néhányszor, tréfásan figyelmeztette a pontosságra és korrektségre, mert példáján a többi leányok is felbuzdulnak és akkor becsukhatja a boltot.

Etelka panaszkodott erről Imréjének, aki úgy oldotta meg a kérdést, hogy ta-

nácsolta neki, hagyja oda egyszeriben a varróműhelyt és ő majd segílyzi, támogatja havonként az összeggel, amit szorgalmas varrás révén keres. A leány kapott az ajánlaton, így legalább egészen doktorának élhet, vele sétálhat, kocsikázhat, színházba járhat és nem kell félnie, hogy reggel megkésik, ezért megsziadják, rámondulnak. Tapsolt kezeivel, gyermekes örömmel gondolt azokra a boldog időkre, melyek most elfognak következni.

A képviselő fia is figyelmes volt hozzá, értékes gyűrűvel, arany nyakláncal kedveskedett neki, szépen ruháztatta, úgy hogy elegáns hölgy lett belőle.

Etelka tudatlan eszeccsétével, elvakult szemével nem fogta föl, nem látta a következményeket, nem tudta, hogy belerohan a veszedelembé, hogy az egyre bensőbb viszony hová vezet. Ő csak a jelennek élt, ő csak Imréjét látta, aki szerelemmel övezi körül, aki forró csókokkal borítja el arcát, fülét, szemét, száját kezét. Nem hitte, hogy valaha vége szakadhat e viszonynak, úgy vélte, hogy ők egybeolvadtak, összenőttek, el nem választhatók egymástól soha, soha. . .

A varrodába a lányok szomorúan vették hírel Etelka kimaradását, mert már igen megszokták őt, kedves arcát, megnyerő modorát és kellemes hangját rosszul esett nélkülözniök. Nem tudták a

valódi okát elmaradásának, míg egyszer este véletlenül nem látták a cvikkeres uri emberrel karonfogva menni, akkor kezdtek sügni-bügni, hogy valami nagy úr bevette pártfogásába Etelkát, ő megalapította szerencsét, nem kell nap-estig görnyedezni, ujjait összeszurkálni a varrótáskánál mellett. Aztán szánták a szegény leányt, hogy mindenkorra elveszett, oda van a tisztessége, becsülete, a nagy úr majd egy szép napon fittyet hány neki, a faképnél hagyja, mikor már kifacsarta volt, mint egy citromot.

Mindez még nem felelt meg a valóságának, de így képzelték, ekkép gondolták a buksi lányok. Ösmerték a főváros zülött erkölcsét, hírből-hallomásból s egy csöppet sem csodálkoztak, hogy egy faluról ideszakadt, elvakított, magára hagyott leány vétkezik, elbukik. . . Talán ők is mindannyian, a varrolányok egy tekintélyes százaléka ilyen sorsra jutna, ha nem állának mögöttük a szülők vagy más gyámok, kik megvédik a veszedelemtől őket.

A kipallant titok.

Mióta Fejes István büntársa volt ama páratlan rablógylkosságnak, melyet az új homályában a városligeti fenyvesek között elkövettek, nagyon ovatos volt, nehogy elárulja magát. Vigyázott különösen arra, hogy lehetőleg józan maradjon, mert ré-

eljárás reformjáról. Ezzel a nagy telekkönyvi reform, melyet Plósz Sándor igazságügyi miniszter az egész vonalon kezdeményezett s amely hivatva van az eddigi idegen, elavult és hézagossá jogi forrásokat, egy hazai kimerítő és egységes jogrenddel helyettesíteni, jelentékeny lépéssel haladt a megvalósulás stádiuma felé.

Az első tervezet 8 részre és 374 paragrafusra oszlik. Elsősorban messzemenő törvényes szabályozását tartalmazza a birtokjogoknak.

A második tervezet 8 részre és 232 paragrafusra oszlik. A telekkönyvi eljárás teljes kodexén kívül a telekkönyvek besztásának kimerítő előírását, a telekkönyvi hatóságok szervezését és ezeknek anyagi felelősségét, mint az állam felelősségét tartalmazza ez a rész. Azonkívül rendezve vannak az ártéri területadatok felvételei, a telkek és telekkönyvek átvitele, a betét körülírása, a meg nem engedett bevezetések megtiltása, telkeknek telekkönyvi kisajátítása és a kettős telekkönyvi bevezetéseknek a felhagyása.

A harmadik tervezet 6 részben és 136 paragrafusban az új telekkönyvnek szerkesztése és szabályozása mellett kimerítően rendelkezik az új telekkönyvek be rendezéséről, a korábbi előírások szerint szerkesztett betétek kijavításáról és a különös tulajdon-bevezetés eljárásról.

— **Elmebeteg.** Felmerült esetben a belügyminiszter hivatkozva 1898. évi 133.000 számú rendeletére kimondotta, hogy elmebeteg csakis oly közkórházakba vétetnek fel, mely az ily betegek számára külön helyiséggel bír. A felvétel ideiglenes, mert véglegesen csak oly beteg vétetik fel, kin a bíróság az elmebetegséget megállapította. Az állami gyógyintézetekben csak közveszélyes elmebetegkről, az ártalmatlan hülyékről a községek otthon házilag tartoznak gondoskodni.

— **Átlépés a honvédhadapródiskolából a középiskolába.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki a honvédhadapródiskolától a hazai középiskolákba való átlépés dolgában.

A rendelet szerint mindazok, akik a m. kir. honvédhadapródiskola valamely osztályát sikeresen elvégezték, a tantervi különbségtől teendő felvételi vizsgálattal felléphetnek a középiskolák bármelyikének megfelelő magasabb osztályába, föltéve, ha a törvényes életkor is megvan. Aki a honvédhadapródiskola IV. (utolsó) évfolyamát sikerrel elvégezte és valamely hazai nyilvános főreáliskolán a bölcsészeti előtanból osztályvizsgálatot tett, a főiskolába beléphet. A tantervi különbségeket az illető tanári testület állapítja meg.

25 év.

Huszonöt évet szolgálni bármiféle téren is, nem tartozik a könnyű feladatok közé: mert hiszen 25 év egy negyed század és 25 év multán az ifjú a férfikora delét és a férfiu az aggkor alkonyát éli. Éppen azért, ha valaki küzdelmek nélkül töltött is 25 évet, mindenesetre elvárja, de el is várhatja, hogy élte többi éveit is gondtalanul tölthesse el. Ha pedig valaki egy negyed századot az emberiségre nézve hasznos munkával töltött be, megérdemli, hogy embertársai legalább is elismeréssel adózzanak huszonöt évi hasznos működésért.

Annál inkább érdem az, ha valaki egy negyed századot nemcsak az emberiségre, nemcsak a közügyre nézve hasznos munkával töltött be, hanem azért, hogy az emberiségnek, a köznek hasznára lehessen, még küzdött, még harcolt is és nem egy ízben szenvedett is. Az ilyen egyén azután nemcsak elismerésre: hanem hála is számíthat.

Sóhlya Gyula községünk I. jegyzője immár 25 évet töltött és 25 év óta ugyszólván előharcosa volt Csongrád közügyeinek és haladásának. A 25 évből hét évet abban az időben töltött, midőn a nép szenvedélyét boldogult Csátár Zsigmond csakhogy népszerűségét emelje, éppen a községi hivatalnokai kar ellen korbácsolta fel.

Sóhlya Gyula akkor is bátran szembezállt a félrevezetett közvéleménnyel, pedig ha kitért volna, a maga részére sokkal kellemesebb helyzetet teremthetett volna.

Alig, hogy megszabadult a község boldogult Csátár Zsigmond demagóg uralmá-

tól, már is akadt egy másik, ki nemcsak a demagógia minden képzelhető eszközeit felhasználta, hogy saját személyét felemelje, aki nemcsak községünkben: hanem egész vármegyénkben elhintette a gyűlölködés csiráit.

Sóhlya Gyula szembezállt, felvette a harcot az ország e leghirhedtebb demagógjával: Hegyi Antallal és vezette a közügyeket akkor is: midőn mások meghátrálva félrevonultak.

Mi tehát, de nemcsak mi: hanem Csongrád összes intelligens közönsége Sóhlya Gyula szolgálatának 25 éves jubileuma alkalmával benne nemcsak a 25 évig eredménytelen szorgalommal működő községi tisztviselőt: hanem pártunk, a szabadelvűség tántoríthatlan előharcosát is ünnepelelték.

Örömmel tölti tehát el lelkünket a köztiszteletnek az az impozáns megnyilatkozása, melyben Sóhlya Gyulát a folyó hó 2-dikán Csongrád intelligens közönsége részesítette.

Adja a Mindenható, hogy hátralévő napjait örömben és meglegedésben töltsse!

*

Folyó hó 2-án este Sóhlya Gyula tisztelétére, ki érdemes közszolgálatának 25-ik évét érte meg, jó barátai és számos tisztelője fényes társas összejövetelt rendezett.

Az első szónok főtitiztelendő *Porubszky* József plébános volt, ki szeretettől áthatott szavakban méltatta a város közönsége nevében a jubiléus érdemeit. Utána dr. *Cicatricis* Lajos vármegyénk derék alispánja emelkedett szólásra. Hogy mily szeretettel emlékeznek az alispán úrra még csongrádi főszolgabírósa idejéből a csongrádiak, mutatta azt a szűnni nem akaró éljenzés, melylyel szónoklatát fogadták. *Kovács* Elemér tisztársai nevében üdvözölte városunk szeretett főjegyzőjét s *Holló* Adolf volt jegyzőtársának meleg szavakban méltatta érdemeit s kitartást kívánt neki a további nehéz munkához. *Sóhlya* Gyula meghatva mondott köszönetet a szeretetnek minden oldalról való megnyilvánulásáért s kijelentette, hogy mint eddig, úgy ezután is a község anyagi és szellemi felvirágzásának érdeke fog lebegni szemei előtt. *Sővényházy* Antal mint tanító köszöntötte fel Sóhlya Gyulát, a tanítóknak igaz barátját. Szóltak még *Forgó* Gergely a gazdaközönség, *Makány* Gáspár az iparosok és *Horváth* Mátyas a jó barátok és tisztelők nevében.

szegségében könnyen földerithette volna a vakmerő gáztettet, melyet ketten annyi furfanggal és szerencsével elkövettek. Nem is emlékezett arra, hogy egy kissé kótyagos állapotban kifecsegte Etelkának, amikor nála volt, hogy mily tömérdek pénze van, csakhogy szerencsére ügyes kifogást használt, tudniillik azt mondotta, hogy az osztályorsjátékon nagyobb összeget nyert.

Midőn annak tudatára ébredt, hogy Etelka után hasztalan törte magát, hiába jár utánna, — nem tudja megnyerni szerelmét, föltette magában, hogy többé feléje se néz, kerüli még háza tájékát is és oda fog törekedni, hogy lehetőleg elfeledje, ami ugyan nem ment oly könnyen, mint g ndolta, mert többször motoszkált a fejében a lány. Csakhogy előbb-utóbb minden szerelem-ütötte seb begyógyul. Az ő sebe is behegedt. Már csak homályosan derengett felé néha-néha Etelka emlékezete.

Átkozta önmagát, hogy annyira elhanyagolta Mariskát, akit nagyon szeretett addig, míg ez a kis ördög nem jött a házukba. Ez a lány volt megrontója, tönkretévője, miatta tért le az egyenes útról és rablásra, gyilkolásra adta fejét. Átkozta azt a cudar leányt, aki miatt örökös rettegésben kell élnie.

Lassan megbékült azzal a gondolattal, hogy a Bodó-lány lesz az ő felesége. A

lopott pénzből vajmi keveset használt föl, — majd csak valami okosat kieszelnék, hogy inkább boldogulhassanak.

Nagy búbanatában leitta alaposan magát, először azóta, hogy meggyilkolták a szerb sertéskereskedőt. De azért már kilenc óra tájt kótyagosan hazatért szállására. Nagyokat kurjongatott, rekedt hangon nótázott, tudták már, hogy a Fejselegény jön haza becsipve.

Mariska valamit olvasott, föl se tekintvén Istvánra, de azért a betűk ugráltak előtte, nem igen vette ki értelmét a soroknak, a keserűség, a düh öntötte el, hogy ismét beborozva tér haza a javulni nem akaró legény.

Szépen leült egy székre az itókás legény, azután megeredt a nyelve:

— Hát tudja-e, Gáspár bácsi, hogy én az egyszer már észhez kapok. Ma ittam le utoljára magam. Akár hiszi kend, akár nem.

— Dehogy hiszem azt, István; vágott a szavába az öreg Bodó.

— Már pedig aminthogy Fejes István a nevem, azonképpen fogadom, hogy egy-egy meszely borocskánál többet nem igen lát majd napjában a torkom, mert tudja meg, Gáspár bácsi és Bodoné asszony, hogy én meg akarok feleségesedni.

— Azt jól tenné, talán megjönne az esze; jegyezte meg az asszony.

— Még pedig én nagyot gondoltam. Hallgassanak meg kendtek.

Erre Mariska is felüté fejét és a legényre pislogott suttvomban.

— Ugy vélekedtem, — folytatta a legény, — hogy jobb feleséget nem találnék a Mariskánál, az én drága, kis Mariskámnál, aki mindig oly jó volt hozzám, aki szeretett és akit én nagyon megbántottam.

A család nagy ámulatában nem tudta, hogy mit tegyen. Mariska szive ugrándozott, egyszeriben a nyakába akart borulni a legénynek.

Fejes István meg csak beszélt:

— Valamit fogunk majd csak csinálni. A szeszgyárban tovább nem igen szeretnék maradni. Abból a csekély pénzből, meg a Mariskám keresetéből nem igen tudnánk becsülettel megélni.

— Hát mit akar csinálni, István? kérdezé az asszony kíváncsian.

— Van ám itt pénz, aki lelke van, — folytatta lelkesülten a legény. Ide nézzenek kendtek, ha még nem láttak bankókat, hát nézzenek ide, nem hamis bankók, valódiak ám, olyan igaz, mint hogy Fejes István a nevem.

A házbéliek összecsapták a kezeiket, nézegették a sok százast, tömérdek ropogós bankót. Nem tudták, hogy álmodnak-e, vagy ébren vannak? Váltig dör-

A társas összejevetel, melyen körülbelül 140-en vettek részt, éjjel után ért véget. Az estélyen az első cigány zenekar is kitett magáért.

UJDONSÁGOK.

Csongrád tiltakozik?

Mint hallottuk, a mai napon Barabás Béla és Lukács Gyula országgyűlési képviselők hozzánk érkeznek, hogy itt Csongrádot tiltakoztassák a katonai javaslatok ellen. Hát elsősorban mi azt kérdezzük: mi jogon tiltakozik a jogfosztott Csongrád bármiféle országgyűlési javaslatok ellen? Mi különösen tiszteljük Barabás Béla és Lukács Gyula képviselő urakat, de hát nekünk semmiféle országgyűlési párthoz ezidőszent semmi közünk sincs. Igazságtalanul fosztották meg dr. Baross Jánost a csongrádi mandátumtól és ezen igazságtalan ítéletet odafent az országgyűlésen megtették azzal, hogy képviselő küldési jogunktól fosztottak meg. Hát, ha az igazat akarják odafent bemondani a t. képviselő urak, mondják meg, hogy mitőlünk ezidőszent azt csinálhatnak amit akarnak, mi ugyan nem tiltakozunk sem pro, sem contra.

— **Ex-lex.** Több mint egy hét óta benne vagyunk az ex-lex-ben. Sajnálatos körülmény, hogy ezt el nem kerülhettük. Így törvényen kívüli állapotban vagyunk. Ma még csak erkölcsi nyomását érezzük, de ha soká tart, az anyagiak terén is megfogjuk érezni. Az ex-lex első fecskéje volt a pénzügyminiszter rendelete, melylyel a további intézkedésig a közadónak és a közadók módjára beszédendő kincstári követeléseknek és egyéb követeléseknek végrehajtás utján való behajtását egész általánosságban beszüntetni rendelte. Ide vezetett vezérpolitikuskaink makacssága.

— **Kabók Károly** kir. adóhivatali pénztárnok, mint értesülünk a hét folyamán 30 évi szolgálat után beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

— **Közgyűlés.** Csongrád község képviselőtestülete 1903. évi május hó 12-én délután 9 órakor a község közháza tanácstermében rendes közgyűlést tart. Tárgyszorozat: A községi képviselőtestület 47/903. szám alatti határozata folytán a községi nyomtatvány-szükségletek árlejtséjének utjánni biztosításáról felvett árlejtséi jegyzőkönyv. 2. A cs. és kir. szabadalmazott osztrák-magyar államvasutársaság 52229. szám alatti átirata arról, hogy a csongrád-

zsolték szemeiket és még mindig ott hevertek az asztalon a papiros pénzek.

— Honnan szerezte ezeket, István? kérdé reszkette a lány.

— Hát szereztem, — mi tőrés-tagadás benne, loptunk, raboltunk kettesben, magam sem tudom, hogyan, miképp; én alaposan bevoltam állítva, hát csak egyszerre a kezembe olvasták a bankókat.

— Jézus-Mária! — visitott az asszony és keresztet vetett.

Bodó elspádt és hátratólta a székét, a Mariska meg kirohant a konyhába és sirni kezdett, vele duettozott a kisgyermek, aki aludt már és fölébredt. Legnyugodtabban viselkedett a tiz esztendősi fiúcska, aki műértő gondnal nézegette, vizsgálgatta a bankókat. Hol fölemelte, hol letette.

Fejes Istvánnak, mert hisz maga sem tudta egészen, hogy mit beszélt, csak pergett a nyelve, ömlött a szó a száján, nagy szaporasággal előadta, legapróbb részletekig a dolgot, nem cifrázta, nem kerekítette, a maga borzalmas valóságában tárta fel a helyzetet, mindent Etelkára kenve, akit megrontójának, tönkresilányítójának, becsülete fosztogatójának nevezett. Miatta adta fejét tilalmas dolgokra, miatta lett zsvány, rabló, gyilkos, noha ő csak éppen segítette vinni az áldozatot. Majd fogadkozott, hogy megembereli magát, mindent jóvá tesz, a jó utra fog térni, csak Mariska legyen a felesége. (Folyt. köv.)

félegyházi vasúti szárnyvonal építési költségeihez való hozzájárulási összeg befizetési részletének kiterjesztésére vonatkozó kérelmet nem teljesítheti. 3. Kókai István volt tőkegazda kérelme, 1896. évi egész évi s 1897. év első felére járó s általa fell nem vett tőkegazdai fizetés kiutalása iránt. 4. Munkásközvetítő kirendelése Faragó Péter jegyző helyett. 5. Az esküdtek alaprajst-romának elkészítése céljából az összeíró bizottságba kiküldötteknek a megválasztása. 6. Kocsis József kéménysepréti díj ügye. 7—12. Licsicsányi Jánosné, Csenki Imre, Makai Mátyás, Deák János, Tyukász Pálné, Szelhoffer József közmunka ügye.

— **Igaz-e?** Nem akarjuk hinni azt a hírt, melyet Varga Mihály Csany község plébánosáról terjesztenek. Azt mondják, hogy a plébános ur egy elhunyt szocialistától megtagadta az egyházi végtisztességet, szóval megtagadta az eltemetését. Mi, akik ismerjük főtisztelendő Varga Mihály Csany község szelidlelkű plébánosát, ezt a pogány dolgot nem merjük róla feltételezni.

— **Csak magyarul!** A csongrádi zsidóhitközség, miután a mindnyájunk «kántor bácsija» szolgálatképtelen lett, Kluger Jakab személyében új kántort választott. Kluger úr azonban, mivel nem egészen beszéli jól a magyar nyelvet, hitsorsosaival az utcán németül társalgott. Eppen ekkor ment arra dr. Boér Antal orvos úr s hazafias érzéséhez híven véget vetett a némettársalgásnak e szökből: «Csak magyarul!» Dr. Boér Antal eme föllépése magamagát dicséri s mi csak a legnagyobb örömmel hozzuk azt nyilvánosságra.

— **Uj kultúrmérnök.** A földmívelésügyi miniszter arról értesítette leiratilag a törvényhatóságot, hogy a IX. kerületi kultúrmérnökség vezetésével, amelynek székhelye Aradon van és amelybe vármegyénk is tartozik, Katona József királyi főmérnököt bizta meg.

— **Szent Flórián.** F. hó 4-én volt Szent Flórián napja, a mikor is az egyes nagyobb városok tűzoltó-testületei a templomokban misét hallgattak. A mi tűzoltó-testületünk úgy látszik erről nem birt tudomással, mert védszentjének napján semmi összejevetelt nem tartott. Szent Flórián pedig megérdemelné most tőlük az elismerés koszorúját, mert elég híven őrködik a házak s egyesek dolgok felett s a legutóbbi időben tüzeset nem fordult elő.

— **Búcsú Alpáron.** Mult vasárnap tartott az alpári búcsú, melyen városunkból is sokan vettek részt.

— **Májusi ájtatosság.** A természet legszebb hónapját, májust, a katolikus egyház Mária tisztelőre napi ájtatossággal üli meg. Minden nap d. u. 6 órakor a plebániái templomban ájtatosság tartatik, melyen Porubszky József plebános úr mindenkor jelen van. A májusi ájtatosságban a hívők több száza vesz részt.

— **Adomány.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tömörkény község előljárósága kérésére a plebániái lakház építési költségeire 10,000 koronát adományozott.

— **Tanulmányi kirándulás.** A csongrádi áll. polgári fiú- és leányiskolák tanulói f. hó 20-án mennek tanáraik felügyelete mellett hajón Szegedre s Szeged nevezettségének megtekintése után este jönnek vissza. A szegény tanulók utazási költségeire többen adakoznak.

— **Szinügyi bizottság.** Tasnády Imre főszolgabíró elnöklete alatt szinügyi bizottság alakult. A szinügyi bizottság megalakulása igen fontos, mert ki fogja kötni, hogy az engedélyt nyert igazgató milyen darabokat adasson elő.

— **Unnepély.** Az állami elemi iskolai tantestület f. hó 2-án a központi iskolában a tanítványokkal együtt az ezredéves ünnepély emlékére iskolai ünnepet rendezett.

— **Tűz.** F. hó 1-én éjjel Kajtár Ilona tanyáján az istálló leégett s segítség hiányában 2 drb ló és 23 drb baromfi s több gazdasági eszköz lett a tűz martaléka. A kár 1400 korona.

— **Kifogott holttest.** Még mult hó 8-án Nagykövü alatt esett bele a Tiszába Benke Anna, Tari Imre belvárosi lakos neje egy követ szállító hajóról s azóta nem fogták ki. F. hó 7-én távirati értesítést kapott az előljáróság Besenyszógról, hogy ott a szerencsétlenül járt nő hulláját kifogták. Férje azonnal elútatott a temetésére.

— **Csuros Veres Zsófi bűnügye a táblán.** Egy csongrádi asszony régen huzódó bűnügyével foglalkozott a héten a szegedi kir. ítélőtábla. Ismeretes, hogy az 1900. év november havában a szegedi esküdtbíróóság Csuros Veres Zsófit 5 évi fegyházra ítélte a Hajdú József csongrádi cipésmester ellen elkövetett gyilkossági kísérlet miatt. Az asszonynak azonban sikerült az ügyét újból tárgyalatni, amikor a szegedi büntető törvényszék jogos önvédelemnek minősítette a Hajdú ellen elkövetett támadást és Csuros Veres Zsófit fölmentette. A tábla ma foglalkozott ezzel a régi ügyvel és megsemmisítette a fölmentő ítéletet, mert a törvényszék az esküdtbíróóság mellőzésével rendelte el az újra fölvetelt. Egyben az ügyet az esküdtszék elé utasította.

— **Búzalopás.** Pintér Sándor fiatalember valami álkulcsal behatolt a nagybátyjának, Faragó Lajosnak az éléskamrájába és Balla János nevű társával két zsák búzát lopott el onnan. A zsákmányt Máté Jánoshoz vitték a tettesek, aki meg is vette a búzát és így mint orgazda került a vádlottak padjára, a másik két legény pedig lopás büntetése miatt. A szegedi büntető törvényszék f. hó 2-án ítélezte a legények ügyében. A vádlottak részben beismerésben is voltak, csak Máté János tagadott le konokul minden bűnrészességet. A bíróság, néhány újabb tanú bejelentése miatt, a tárgyalást elnapolta.

— **Naponta friss sör!** Szlávik János a polgári kör derék vendéglőse naponta friss csapolású sört mér ki, s így ha a söröző urak összetartanak, lehetővé teszik, hogy minden nap friss csapolású sört igyanak. Hozzá még olcsó jó zóna s egyéb csúsztaték mindig rendelkezésre áll. Különben mint a jó bornak, úgy a jó sörnek sem kell cégér: a friss csapolást tessék megköstölni!

— **Uj órás.** A takarékpénztár épületében Szöllösi B. órás- és ékszerész üzletet nyitott. Üzletének igen sok nézője akad naponta, mert egy jól működő fonográf szórakoztatja a kíváncsi publikumot.

— **Helyettesítés.** Blázsik Mihály állami elemi iskolai igazgató tanulmányainak folytatására két havi szabadságot kapott. Helyettesítésével a kir. tanfelügyelő Kaszta Mária tanítónőt bizta meg, aki átvette Zahora Andor siputcai osztályát, ő pedig Blázsik Mihály V—VI. osztályának vezetését vette át a központban.

— **A párbaj ellen.** Hovatovább nagyobb tért hódít a középkorból fennmaradt párbaj szokásnak kiszorítása. Minden ország nagyobb városaiban párbajellenes egyesületek alakultak. Nálunk a mozgalom élén dr. Boér Antal tb. vármegyei főorvos áll.

— **Üstökös oszlopok.** Emlékezni fognak még t. olvasóink: midőn Holló Adolf t. társszerkesztőnk II-od jegyző korában egy szép reggel azzal lepte meg községünk józslésű polgárait, hogy végig a főtéren korinthusi oszlopocsarnokot létesített csupa göresös és mellé cafatos akác-fákból. Ugyanakkor felsőbb rendelethez a község főutcáján diszló gyönyörű akácfa alét valóságos köcsögtartó oszlopokká beretválták meg. Most azonban egész más ornamentikai minta oszlopokat nyertek a lombos akác-fákból. Mint utána jártunk a dolognak, az ausztráliai pápuák mű-kertészei az akácokat üstökös oszlopokká alakítják át olyan módon, hogy a lombjaitól árnyékmentesen megfosztják, csak a hegyibe hagynak négy szál üstököt. Ezt a metszési módot szajtitotta el valami ügyes pupák a pápuáktól és azt nálunk a főutcán alkalmazta. Csongrádvármegye többi községeit ez al-

4. OLDAL.

kalommal figyelmeztetjük, hogy az esetben: ha arnyékmentes sítányokat akarnak létesíteni, ezt a pápuamódszert nálunk megismerhetik.

— **Az új vasúti menetrend.** Mint tudjuk, az új vasúti menetrend nagyon balul ütött ki: mert a reggel 4 órai vonaton alig utazik 5—6 egyén. Hát nekünk nem lenne kifogásunk akkor: ha az a vonat vissza is jönne, de így, úgy látszik, hogy ezt az új menetrendet 5—6 egyén kedvéért csinálták.

— **Csekély borárak.** Nehéz, nyomasztó viszonyok nehezültek a szőlős gazdákra. A sok fáradságot és költséget igénylő szőlőmunka nem hozta meg nekik tavaly sem a remélt hasznot. Szüretkor 7—9 kr. között váltakozott a mustnak literje s a kik reménykedtek, kitartották boraikat tavaszra, de boráremelkedés nem történt s most sem kerül vevő a csongrádi borokra. Hogy mi ennek az oka, nem kutatjuk, de azt állíthatjuk, hogy ezen vizsgálatalan állapotnak többnyire a gazdaközönség az oka, mert pincészövetkezet felállításával nem iparkodik segíteni magát. Már pedig: Segíts magadon, az Isten is megsegít!

— **Uj fűszerbolt.** Pacher Béla volt fogyasztási üzletvezető Gyánti József szarvas-utcai házában vegyeskereskedést nyitott.

— **Baromfitenyésztés.** Míg egyrészt kedves foglalkozás a baromfitenyésztés, másrészt pedig szép jövedelmet biztosít a vele bánónak. Sajnos, hogy nálunk csak kevés gazda foglalkozik az okszerű baromfitenyésztéssel s inkább halad régi úton, sem hogy valami újhoz fogjon. Akik baromfitenyésztéssel okszerűen akarnak foglalkozni, forduljon Mészáros Mihály tanító úrhoz, aki készséggel ad útmutatást.

— **Gazdakör.** Csongrádon úgy látszik, nem lehet életre való eszmét megvalósítani. A gazdakör szervezését a csongrádi fogyasztási szövetkezet vette kezébe, de annak tagjai sem mutatnak valami nagy érdeklődést, hogy a gazdakört felállítsák. Pedig fontos missziót tölthetne be egy jól szervezett gazdakör Csongrádon. Megvalósíthatná vállalt munkálkodással a pince- és gabonaértékesítő szövetkezetet. Irányt szabhatna sok lényeges dologban s a végeredmény az lenne, hogy városunk lakosai élveznék az intézmény ádásos gyümölcsét. Persze, ehhez összetartás és kitartás igényeltetik s Csongrádon éppen ez hiányzik.

— **Vadásztársulati gyűlés.** A csongrádi vadásztársulat tagjai ma d. u. 5 órakor a kaszinói könyvtár-helyiségben gyűlést tartanak.

— **Mindszenti ifjúsági egyesület.** A vallás-és közoktatásügyi miniszternek az ifjúság erkölcsét megemlítő s gondolkodását, helyes vezetés mellett, jó irányba terelő rendeletét a mindszenti állami iskolák tantestülete már megvalósította. Hogy milyen fontos az ifjúsági egyesületek szervezése, kitűnik abból, hogy a gyermek 15 éves, tehát a kamaszkorban marad vezető nélkül s nyitva lévén előtte az élet, korahamar a bűn útjára téved. A ifjúsági egyesületben pedig tanítói vezetése alatt lelke nemesbül, minden jóra és szépre fogékonyává válik s egykor a hazának értelmes, derék polgára leendő. Az önzetlen fáradozásért méltó dicséret illeti a mindszenti állami tanítótestületet.

— **Állategészségügy.** A legutóbbi hivatalos kimutatás szerint Csongrád megye területén a következő ragadós állati betegségek fordultak elő: **Veszétség:** tiszáninneni járás: Horgas 1 udvar, Sándorfalva 1 udvar. Szentcsanak: 1 udvar. **Ragadós száj- és körömfájás:** tiszáninneni járás: Sövényháza 1 p. **Rühkór:** csongrádi járás: Csány 2 udvar, Csongrád 1 udvar. **Sertésorbán:** tiszáninneni járás: Horgas 1 udvar. **Sertésvész:** tiszáninneni járás: Sövényháza 1 udvar, tiszántuli járás: Mágocs 1 m.

— **Huszkoronás hamis érmek.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki a posta és távirdepénztárakhoz, hogy a huszko-

nás érmek elfogadásánál óvatosak legyenek, mivel újabban sok ilyen éremhamisítvány valódi huszkoronás érméből úgy készül, hogy abból a belső fénymagot kiesztérgályozzák és ezt rézlappal pótolják. A hamis érmet már csengése is elárulja. Sulyra nézve 1 gramm különbség van a hamis és a valódi érem között. Emez 6.74 gramm, a hamis érem pedig 5.75 gramm.

— **Borjú- és sertés-díjazás.** A csongrád-vármegyei gazdasági egyesület, június 1-én, pünkösdi ünnep második napján délelőtt 9 órakor borjú- és sertésdijazást rendez Szentesen, a külső vásártéri cédulához mellett e célra kijelölt helyen. A hirdetményt erre nézve az egyesület elnöksége ma teszi közzé és így a díjazás feltételeit van módunkban ismertetni, a következőkben: 3 éves üszöknél az első díj 100, második 60, harmadik 40 korona; 2 éveseknél ugyanígy beosztott három díj; 1 éves üszöknél az első díj 50, második 30, harmadik 20 korona; kocasertésnél első díj 40, második 30, harmadik és negyedik 10 korona. Üszök közül csakis tisztamagyar válfajú egy, két és három éves nem fiasak; kocák közül szintén hazai kondorszörű egyszínűek nevezhetők a díjazásra, még pedig csakis a verseny napjának reggeli 8 órájáig, az egyesület titkári hivatalában. Csak kiskaszák és Csongrád-vármegye törvényhatósága területének lakói nevezhetnek saját nevelésű és birtokukban levő jószágot, amit 2 tanúval, vagy hatóságilag kötelesek igazolni. A bejelentett jószágot a verseny napján reggel 8 órakor kell elővezetni.

— **Időjárásról.** Meteor a közelebbi napok időjárásáról a következőket jelenti: Május hónap csomópontjai 1, 4, 6, 7, 11, 18, 19, 20, 21, 25, 27, és 30-ra esnek, tehát olyan sűrűn követik egymást, hogy alig van közöttük időköz. A legnagyobb időköz a 11. és 18-iki között van, de ezekre a napokra esnek a fagyosszettek, a mely napok csillagászati csomópontok nélkül is eléggé szoktak zavarni az időjárást, jellegre nézve a 18-iki csomópont hideg fagyos jellegű, a többi azonban inkább enyhe; esős és csapadékos 21-iki. A fagyosszettek csomópont nem esik, így e napokon fagytól nem igen tarthatunk.

— **Pályázati hirdetmény.** A szabadkai állami tanítóképző intézet I. osztályába az 1903/904 tanévre való felvételtől azon ép és egész ép s szervezett tanulók felvételhetnek, a kik 14-ik életévüket betöltötték, azonban 18 évesnél nem idősebbek s annyi előképzettséget igazolnak, amennyit a polgári leányiskola, — felsőbb leányiskola, illetőleg leány gymnasium négy, — vagy pedig a felső leány népiskola két osztálya nyújt. A felső leányiskola két osztályát végzett növendékek előképzettséget felvételi vizsgálaton is tartoznak igazolni. Ennek idejéről külön értesítést nyernek. A felvételt kérő folyamodvány a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címezve május hó 31. napjáig nyújtandó be az intézet igazgatóságához. Az egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványok a következő okirattal szerelendők fel: 1. Születési bizonyítvány. 2. Iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai és az utolsó évi tanulmányokról igazolvány, illetőleg a két első évharmadról szóló értesítő. 3. Tiszti orvosi bizonyítvány a folyamodónak ép, egészséges szervezetről, a tanítói pályára alkalmas voltáról. 4. Hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, a családfő polgári állásának feltüntetésével. 5. Hiteles családi kimutatás. 6. Junius hó 30-án beküldendő a tanév végéről szóló bizonyítvány. Felvétetnek az: I. osztályba: Ingyenes benlakó növendék 2, 100 kor. fizető benlakó növendék 3, 210 kor. fizető benlakó növendék 2, 310 kor. fizető benlakó növendék 4, 420 kor. fizető benlakó növendék 9. bejáró kedvezmény nélkül 10. Összesen 30. A II-ik, III-ik és IV-ik osztályban a helyek az alsóbb osztályokból való felmenetel által be vannak töltve és így új növendékek ezen osztályokba nem vétetnek fel. A tartásdíjak

havonként előre fizetendők. Tandíjat a növendékek nem fizetnek.

— **Nyári menetrend.** A magy. kir. államvasutak vonalain e hó 1-én a nyári menetrend lépett életbe. A fővonalon lényeges változás a vonatok érkezése és indulása körül nem történt, csak néhány vonatnál a percekben van némi eltérés. A délutáni gyorsvonat 5 óra 21 perc helyett 5 óra 23 perckor indul Budapestre, a személyvonat pedig este 7 óra 37 perckor, az éjjeli személyvonat Kecskemétre 10 óra 6 perckor indul és Fegyverházára 10 óra 37 perckor érkezik. A délutáni gyorsvonat Szegedre indul 4 óra 53 perckor, az éjjeli személyvonat pedig 10 óra 49 perckor. A félegyházi-szolnoki vonalon változás nincs, a Majsain pedig csak annyi, hogy Majsáról a d. u. vonat 6 óra helyett 5 óra 55 perckor indul és Fegyverházára 7 óra 10 perckor érkezik. Lényegesebb változás van azonban a csongrádi vonalon, amennyiben a reggeli 9 órai vonat helyett reggel 3 óra 55 perckor indul a vonat és Fegyverházára érkezik reggel 4 óra 59 perckor s így csatlakozása van mindjárt Budapest felé. A többi vonat rendszeresen közlekedik.

Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a «Sétatéri» vagy a «Margitszigeti» fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei vannak.

Óriási azok száma, kik anyagi boldogulásukat a magy. kir. szab. osztálysorsjáték intézményének köszönhetik. Öszintén örvendünk, hogy közülök igen sokan *Bihari Ede* főelárusítónak (Budapest, IV., Városház-utca 14.) köszönhetik szerencséjüket.

Érdekelni fogja az olvasót, hogy hol nyerték azokat a nyereményeket, melyeket a nevezett főelárusító fizetett ki. Ime itt következik: Az első sorsjátékban a 600.000 koronás jutalomdíj $\frac{1}{8}$ -át Maros-Vásárhelyen, $\frac{2}{8}$ -át Medgyesén, $\frac{1}{8}$ -át Ujpesten, $\frac{1}{8}$ -át Budapesten. A hatodik sorsjátékban nvert 600.000 koronás jutalomdíj $\frac{2}{4}$ -ét Csikmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Bácsmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Gömörmegyében. A 200.000 koronás főnyeremény $\frac{1}{8}$ -át Pozsonyban, $\frac{2}{8}$ -át Veszprém-megyében, $\frac{1}{8}$ -át Kolozsvártól, $\frac{1}{8}$ -át Cinkotán, $\frac{1}{8}$ -át Alsó-Fejér-megyében és $\frac{2}{8}$ -át Budapesten. A folyó év március 28-án nálam nyert 200.000 korona $\frac{1}{4}$ -ét Brassóban, $\frac{1}{4}$ -ét Torontálmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Somogymegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Zemplénmegyében nyerték. A többi főnyeremény szintén az ország különböző helyén jutott kifizetésre. Felhívjuk a t. olvasó figyelmét Bihari Ede szerencsés főelárusító mai hirdetésére, kihez megrendelések — tekintettel a nagy keresletre — mielőbb intézendők. A huzás 1. hó 22-én kezdődik. $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1,50 korona, $\frac{1}{4}$ = 3 kor., $\frac{1}{2}$ = 6 kor., $\frac{1}{1}$ = 12 korona.

Cseplési szén. Olvasóink szives figyelmét felhívjuk a *Magyar Általános Köszémbánya Résztulársulat Budapest*, mai hirdetésére.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Fél uton nincs eredmény. Ha célunkat el akarjuk érni, akkor utunkból minden akadályt el kell gördíteni és nem szabad sem visszafelé haladnunk, sem megállanunk, mert akkor a megtett utat elvesztjük és célhoz sem jutunk. Bármilyen küzdünk is, az eredményt sohase tudjuk az út közepén elérni, hanem mindig csak a cél végén. Céltudatos következetesség és erős elhatározás vezéreljen benünket minden cselekvésünkben. Különösen ha arról van szó, hogy csekély anyagi eszközzel óriási eredményeket akarunk magunknak biztosítani. Ezt a következetetést pedig abból az alkalomból írjuk, hogy egy úri ember egy osztályon át játszott egy sorsjeggyel és most keservesen panaszkodik, hogy, ha nem veszte el türelmét, akkor ma ő a legszerencsésebb ember lehetne, mert a

11. sorsjáték első osztályában ő volt az 57080. számú sorsjegynek tulajdonosa és e számot a hatodik főhúzásnál 600.000 koronával huzták ki. De ő megállt a fél úton, mert nem játszott tovább e sorsjeggyel. Annál nagyobb volt az öröme azoknak a szerencsés embereknek, akik ő utána vásárolták meg e sorsjegyet Török A. és Tása bankházában, Budapesten, Teréz-körút 46., ahol egyedül a hatodik osztályban egy és egy fél millió koronát nyertek e cég szerencsés vevői. A sorsjegyek tervezet szerinti árai: $\frac{1}{1}$ sorsjegy 12, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3, $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. Ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a Török bankháznál szerezze be sorsjegyeit, mert e céget rendkívüli szerencse kíséri és a vevőknek minden irányban biztonságot nyújt.

IRODALOM.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Levelünk a szép május elsején kell, hogy megjelenjen. Amikor a nyomda már javában sürget, még benne vagyunk egy rút, szeszélyes áprilisban, a melynek néhány zord, viharos napja sok szép reményt tett tönkre szép hazánkban és egybegyűtt és sokunknak minden reményét elfújta egynehány szép nyári ruhára vagy kalapra. Dehát azért a divattudósítónak nem szabad lamentálni, hanem híven be kell számolnia arról, ami az idén újdonságban kínálkozik.

Van idő, a mikor a díszítésnek egy bizonyos formájához annyira ragaszkodnak, hogy csaknem kizárólagosan alkalmazzák. Így voltunk egy ideig a hullámvonalas és cikk-cakkos tűzéssel és püztüzéssel és így vagyunk most az a la greque mintával. Minden ruhán és minden felöltőn ezzel a bizarr szögletes díszítéssel találkozunk, a mely oly sajátos elmeséggel bonyolódik be és ki. Az a la greque minta és szőlődísz az általános. Szőlőfürtöt és szőlőlombot tesznek a kalapra. Szőlőfürtöt és szőlőlombot applikálnak báronyból, plüssből a felöltőkre, ruhákra vagy pedig himezik zseniliával. A legfeltűnőbb része ma egy ruhának különben mindig a kalap. Ittük már, hogy a divatos minta mégis csak a lapos marad. Alig is lehet más, mert a ma divatos díszítés rengetegét csak egy ilyen laposforma bírja meg. A karima és fej minta egészen egyben volna, de ez csak látszat. Elöl szélesen ernyősen hajlik, hol föl, hol oldalra — a dísz szerint, — hátul mindig lesimul a konty fölé, hogy a rajta végigfutó és lecsüngő fátyol-, szalag- és lombdísznek egy kis támaszt nyújtson. A dísz elképzelhetőenül gazdag és néha mégis az egyszerűség benyomását teszi, például a mikor a karima alja merő krepphuzás és csak a két fül fölött, de a karima alatt van egy kis virágdísz, a tetején meg egy drága csipke vagy arany fátyoltakáró.

A nyári divat szoknyái örvendetes rövidülést mutatnak, de a mit hosszában veszítenek, azt lentbőségben nyerik. A fődivat a vászon, persze csipkedíszszel. A csipke mellett a tűzés és a színes paszpól járja. A mi a formát illeti, a legújabb az elől végigfutó keskeny, lap, az ehhez illeszkedő vagy ebből kiinduló csipőpánt és az erre dusan ráncolt alj. Persze ez a forma leginkább a lenge batiszkelméknek és egyéb könnyűségeknek felel meg. A derék ezerféle. A kuita bő zsaketeit utánzó szellős forma, melyet lapunk is több képen bemutat, igen alkalmas nyári divatnak mutatkozik. Kiváltképpen felhívnam egy kissé hízásnak indult szépeinket a lapunk hátsó lapján adott mintára, a mely hátul egyben szabott, elől pedig egy kis lebegő zsaketeformát mutat.

Hogy az ujjá egy divatos ruhának hányféle, annak a csoda a megmondhatója. Nemsokára odajutunk, hogy egy és ugyanazon a ruhán kétféle formája lesz az ujjának. Vagy válltól bő végig, vagy könyöktől lefelé, vagy csak a csuklyó fölött, a hol aztán vagy szélesen visszahajol, vagy zacskósan van elmesé módon mindentéle ráncba törve, csűrve-csavarva vagy még a kezünk fejét is elfedve hiteg, mint egy kínai kontós ujjá. Különben lapunk hú képét adja a tavaszi divat sokféleségének.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való szétküldéssel, két korona húsz fillér. Előfizetmi legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., a Röck Szilárd-utca 4. számú házában van.

Közigazdaság.

UTMUTATÁS

a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre és ezen betegség gyógyítására.

A ragadós száj- és körömfájásból eredő károk rendkívül súlyosan érintik a gazdát, mert nemcsak hogy a beteg állat a betegség alatt lesóványodik, a tejelése csökken és az igavonó állatok munkára nem használhatók, de következménye ezen betegségnek az is, hogy a külső országok azon helyről, a hol ezen betegség föllépett és

az ezzel szomszédos községekből, gyakran pedig az egész járásból a hasított körmű állatok bevitelét kitiltják, nehogy a betegség hozzájok is bevitessék. Azt pedig könnyű elképzelni, hogy ha nem lehet a külső országokba valamely állatfajt kivinni, akkor annak az állatfajnak az ára csökken, ami pedig még nagyobb kár a gazdának, mint az, ha ökreit 1—2 hétig nem tudja befogni igára, vagy teheneit nem tudja megfejti.

Mi a ragadós száj- és körömfájás.

A ragadós száj- és körömfájás, mint a neve is mutatja olyan betegség, mely az egyik szarvasmarháról, juhról, kecskéről, sertésről vagy bivalyról vagyis az úgynevezett hasított körmű beteg állatról a másikra is átragad. De a neve azt is mondja, hogy leggyakrabban a száj- és valamelyik lábán, esetleg mind a négy lábán a körmök is megbetegednek, vagy csakis a körmök lesznek betegek. Erre a betegségre talán valamennyi ragadós betegség között legjobban ráillik a *«ragadós»* szó, mert tényleg a *Hazánkban* ismert ragadós állati betegségek között ez a legragadósabb, úgy hogy a mely istállóba, vagy gulyába, vagy csordába beveszi magát, ott rendszeren az állatok legnagyobb része megbetegszik.

Sok gazda tagadja, hogy a száj- és körömfájás ragadós és azt mondja, hogy azt a mérges harmat, vagy az úgynevezett mézharmattól kapja meg a szarvasmarha, sertés, juh, kecske, vagy bivaly.

A harmat, mint ilyen egymagában ártalmatlan, mert a földön ez a legtisztább víz, ha tudniillik a levegő is tiszta. A harmat azonban betegséget is foglalhat magában, ha a legelőn vagy tarlón beteg állat legelt vagy járt. Mert tudni kell, hogy a ragadós száj- és körömfájás csirája bent van a ragadós száj- és körömfájásban beteg állat nyálában, a szájból vagy a körmei közül kifolyó genyben, esetleg a tejében is. Ezt az állat elhullatja az istállóban, a legelőn, a tarlón, az úton, az etető vályúban, itató vödörben stb., egyszóval mindazon helyeken, ahol a beteg állat megfordul. Ha azután az egészséges állat ilyen helyekre kerül, a betegséget az egészséges állat is megkaphatja, mert a legelőn vagy a tarlón levő tuskés növények, szőrös füvek, gabonacsutka stb. fölsebzik a körömgágyat vagy a körmök között levő finomabb bőrt és ezek a növények a betegség csiráját úgy beojtják oda, mint az orvos az ő tüjével a kis gyermek bőre alá a himlő csiráját.

Ez az egyik módja annak, hogy az állat a betegséget megszerze. De ezenkívül lehet sok más módja is. Így lehet vinni a betegséget egyik helyről a másikra ruhával, csizmával, kézzel, tejjel, takarmánnyal, vakaróval, kefével, istállósöprővel, stb.-vel. De át is lehet ojtani egyik állatról a másikra.

Ezen betegséget csak a hasított körmű állatok kapják meg. Ezek közül a legkönnyebben a szarvasmarha, már ritkábban a sertés, juh és kecske és még ritkábban a bivaly, de azért 5 évvel ezelőtt hazánkban a bivalyokon is tapasztalták az állatorvosok. Más állatokra ez a betegség nem igen ragad át. Az ember azonban megkaphatja, különösen a beteg tehének nyers tejétől.

A betegséget gyakran az elmondottak útján kapja meg az állat, de ezeknél sokkal veszedelmesebb az, ha egy beteg állattal összességel, egy jászolyból eszik, egy edényből vagy vályúból iszik, beteget nyal, egy szóval, ha a beteggel bármi módon érintkezik a még egészséges állat.

Miről lehet a ragadós száj- és körömfájást felismerni?

Ha a befertőzött állaton betegség tünete még nem mutatkozik, akkor a gazda nem ismeri meg. Mert tudni kell, hogy ha valamelyik állat belelegeli, vagy másképen megszerzi a betegség csiráját, a betegség nem azonnal tör ki az állaton, hanem csak leggyakrabban ettől számított 3-ik vagy 5-ik napon, de ritka esetekben később is

kitörhet. Másfél napnál rövidebb és 5 napnál hosszabb ideig csak kivételes esetekben szokott ez az úgynevezett *lappangás* tartani.

Az első tünet, ami az állaton fellép, a *láz*, akárhol is szerezte meg az a betegséget, akár a szájában, akár a körmén; ez a *láz* különösen fiatal állatokon igen magas (40, 41 fok is), idősebb állatokon alacsonyabb, de rendszeren csak addig tart, míg a hólyagok kifejlődnek, azután leszáll.

Azután a szájban vagy a körömágyon, vagy a körmök között, esetleg mind a két helyen, szarvasmarháknál gyakran a tőgyön és néha a szutyakon (fényszájon), sertéseknél az orrmányon is rendszerint borsónagyságú, egész diónagyságú, eleinte tiszta, később genyes, piszkos fehér (sárgásfehér) hólyagok emelkednek ki. Ilyenkor már az állat nem igen szívesen eszik, csámcsog, bőven nyálazik s ha a lába is fáj, gyakran fekszik.

Ezen hólyagok nemsokára felfakadnak, helyükön egyenetlen, cafatos szélű, vörös fekélyek (sebek) maradnak, melyek azonban néhány nap alatt gyógyulnak, úgy hogy egy helyen, pl. a szájban fejlődött betegség, ha az jól gyógyították, többnyire 6—8 nap alatt gyógyul. Ennyi idő alatt gyógyul a lábán fejlődött betegség is, ha pontosan az állatorvos utasítása szerint gyógyítja a gazda.

Ha már a betegségnél hólyagok is fejlődtek, a gazda is könnyen felismerheti a bajt.

Hogyan védekezzünk a ragadós száj- és körömfájás ellen?

Ha már most tudjuk azt, hogy a betegséget megkapja az állat, legelés közben, etetés, itatás közben, vagy az állat, hogy trágyát, takarmányt, almot olyan helyről hord, ahol a betegség uralkodik. Ha azután tudjuk azt, hogy a betegséget ruhákkal, kezünkkel, lábunkkal, az istállóeszközökkel átvihetjük állatainkra, akkor ha megakarjuk védeni állatainkat ettől a betegségtől, *nem szabad* etetnünk, itatnunk, legeltetnünk olyan helyen, ahol a ragadós száj- és körömfájásban megbetegedett állat legelt, evett vagy ivott. *Nem szabad* ilyen istállóból szarvasmarhával takarmányt, almot vagy trágyát kihordani, hanem csak lóval s azt is csak akkor, ha a betegség már megszűnt s erre a hatóság engedélyt adott. *Nem szabad* beteg állat istállójának seprőjét, lapátját, vályúját, vagy az itató vödört használni. *Nem szabad* olyan udvarba vagy talán épen istállóba menni, ahol beteg állat áll vagy állott, nehogy ruhákkal, csizmákkal hordjuk széjjel a betegséget.

Ha meghalljuk, hogy valamely községben száj- és körömfájás uralkodik, ott közös kútaikon ne itassunk, közös legelőre állatainkkal ne menjünk, korcsmákba, vendéglőkbe ne kössünk be, mert nem tudjuk, hogy nem evett vagy ivott-e vagy nem járt-e ott beteg állat. Olyan községben lakó vagy olyan községből hozzánk vetődött mézarost, herélőt, miskarolót, marhakereskedőt, kanászt, juhászt, csordást, gulyást, ahol ragadós száj- és körömfájás fellépett, ne eresszük tanyánkra vagy udvarunkra, de különösen ne eresszük állatainkhoz, mert az ilyen emberek gyakran olyan helyeken is megfordulnak, ahol beteg állat van és könnyen megtörténhetik, hogy elhurcolják a betegséget.

Ezeket kívül tartunk mindig tisztán istállóinkat, sokat és gyakran almozunk, s gyakran mosogassuk tiszta gyöngye boréces vízbe mártott puha ronggyal vagy szivacsos a nagy állatok (szarvasmarhák) száját.

Mit kell tenni a gazdának, ha valamelyik állatán észreveszi a ragadós száj- és körömfájást?

A száj- és körömfájást, vagy ennek gyanúját a törvény értelmében azonnal jelenteni kell a községi bírónál vagy a jegyzőnél, aki azt mindjárt megírja a főszolgabírónak és a m. kir. állatorvosnak, ez pedig azonnal díjtalanul kimegy, meg-

vizsgálja a gazda állatát és ingyen jó tanácsot is ellátja, hogyan gyógyítsa ki azt.

Az a gazda, a ki az állatán fellépő ragadós száj- és körömfájást vagy annak gyanúját be nem jelenti, a törvény értelmében szigorú büntetést kap.

Addig is, míg az állatorvos kimegy, el kell szépen különíteni a beteget a többi állattól, úgy hogy az más gazdának semmi-féle állatával ne érintkezhesék, nehogy a betegséget más udvarban vagy tanyán levő állat is megkapja.

Ilyen betegségben szenvedő állatnak a tejét, különösen nyersen, nem szabad használni; mert az ilyen tejtől az ember is megbetegedhetik és nagy kinokat szenved.

Mit kell tenni a gazdának akkor, ha a ragadós száj- és körömfájás már megszűnt az állatain.

Ha már beteg állata egy sincs a gazdának, jelentse be ezt is a községi bírónak, vagy a jegyzőnek. Azután első sorban is alaposan tisztítsa meg azt az istállót és azt a helyet mind, ahol a beteg állatok tartózkodtak, vagy, ha csak egy percre is, megfordultak; mert ott maradt a betegség csirája s ezt onnan ki kell pusztítani. A falat söpörje le tisztára és frissen ojtott mézszel jól meszelje be. Az istálló talaját ássa fel úgy 3 ujjnyira, a korhadt deszkákat dobja tüze, a tetőzetet söpörje le tisztára, azután a jászlokat, istállóoszlopokat jó erős forró lúggal súrolja le, a hidlás alatt levő piszkot, trágyát és trágyalevet hordja ki avval együtt, amit eddig lesöpört, felásott. Ezeket jó mély gödörbe ássa el, hintsen rá egy réteg ojtatlan meszet és földelje el. A kitakarított istállóba hordjon friss földet, új körömfát és másik padmaljdeszkát.

A kihordott trágyát frissen ojtott mézszel jól locsolja be, s ha a hatás érte engedélyt ad, ne ökrös szekerekkel, hanem lovas fogatokkal hordja ki a szántóföldre és ott lehetőleg azonnal lovasfogattal szántsa alá.

Anyakönyvi bejegyzések

1903. május 2-től 9-ig.

Születések:

Mészáros Mihály, Szepesi József, Pozsár István József, Nagy János, Labanc István, Bálint Lajos, Baksai Erzsébet, Heringer László, Balog Piroška, Ürmös Sándor, Ürmös Julianna, Mezei Julianna, Bogyó Lajos, Schvarc László, Keller János, Donka Mária, Szólik Ferenc, Mészáros Piroška, Tancos Mihály.

Eljegyzések:

Szántó Noé Oroszi Annával, Dragon Sándor Szemerédi Máriával, Jackó Rókus Udvari Annával.

Halálozások:

Dányi Ágnes 46 éves tüdőgümőkór, Hajdú Viktória 17 napos bélhurut, Máté Pál 10 hónapos tüdőgyulladás, Ferenci Mária 2 éves tüdőgyulladás, Tenyeri An-

tal 21 hónapos tüdőgyulladás, Hajdú Imre 19 hónapos tüdőhurut, Ötvös Mária 12 hónapos tüdőgyulladás, Gyovai Rókus 62 éves tüdőtagulás, Lovas Julianna 18 éves tüdőgümőkór, Maszlag Ágnes 53 éves gutaütés, Turi Imre Rókus 8 hónapos tüdőgyulladás.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Üzlet változás.

Alulírott tisztelettel tudatom, hogy a takarékpénztár házában lévő cukrászdámat

beszüntettem és ezentúl a városház mellett lévő

Greskovits-féle

házban készítik: mindennap friss vajas süteményeket, a kávéhoz való

„párisi kifliket“

rendeletre, a reggeli órákban házhoz szállítom. Azonkívül: vasár- és ünnepnap **FAGYLALT**, nem különben kedden, csütörtökön és szombaton is **FRISS FAGYLALT** kapható, a hozzá való süteményekkel egygyütt.

Tisztelettel

Hubert János
cukrász.

Greskovits-féle ház Kossuth-tér.

FÉLIX GYÓGY-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés vasuton Nagyváradtól fél, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasúti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49 C. meleg természetes hévíz javulva van: az izületek és izmok csúszos bántalmánál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különösen borbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek eseteiben. Allandó fürdőorvos: dr. Matolay Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól 3 frt között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hírlapokkal és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kúrfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszerítve. Allandó kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pincéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket. Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel **Kernáts János**, bérlő.

Mészáros Miklós

a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22-24.

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főárudájából való közvetlen beszerzését **eredeti árakban:**

$\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— korona.

==== Megrendeléseket célszerűségéből postautalványon kérem. ====

Huzás már május hó 22 és 23-án.

Legjutányosabb cséplési szén

az elsőrendű tatai brikett és tatai darabos szén.

A porosz szenet is teljesen pótolja.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

Déli Jég- és Viszontbiztosító-Társaság
magyarországi osztálya.

BUDAPEST, Váci-utca 20-ik sz. a.,
az «Adriai biztosító társulat» házában.

Báró Podmanicky Frigyes intéző.

Teljesen befizetett alaptőke **3.000.000** kor.
Tartalékok . . . . . **2.967.379** »

E társaság, mely a cs. és kir. szab. «Adriai biztosító-társulat» védnöksége alatt alakult, mindennemű terményeket biztosít jégkár ellen és a t. c. biztosító közönségnek a legelőnyösebben megállapított biztosítási feltételeket nyújtja.

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerülő károk a leggyorsabban és legpontosabban térítettnek meg.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és közelebbi felvilágosításokat készségesen adnak az «Adriai biztosító társulat» magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Kerületi ügynökség: Váradi Jakab.

Kiadó lakás.

UJSZÁSZY JÁNOS építő-mester szarvas-utcai házában **2** festett padlóú szoba, konyha, éléskamara és kamarából álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Ujszászy István takarékpénztári szolgálival vagy a tulajdonossal Félégyházán és lapunk kiadóhivatalában.

Értesítés.

Vas-, fűszer- és rövidárú üzleti állványok olcsó áron megkaphatók, cím a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Csongrádon, a Zrinyi-utcában a **3. házszám alatti lévő ház** szabadkézből eladó. Értekezhetni naponként Lajos György kir. telekkönyvvezető csongrádi lakos háztulajdonossal.

Schottola Ernő
a gumigyártás
meghonosítója.

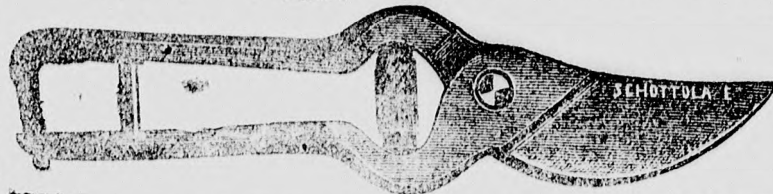
Budapest, Andrásy-ut 2.

A szőlőbeni tavaszi munkálatoknál legfontosabb két eszköz, u. m. szőlőmetsző ollók és ojtókések egmegbízhatóbb bevásárlási forrása.

Szőlőmetsző ollók kaphatók egészen öntött acélból **jótállás mellett.**

Szőlőojtókések legfinomabb solingeni gyártmány, **drezdai modell szerint, jótállással.**

«Duplex» gumi ojtószalag a legmegbízhatóbb kötőszerszám fás- és zöldhajtáshoz, gyári árban

Kimerítő képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik meg.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főáradájában, ahol eddig több mint

HAT MILLIÓ

koronát nyertek.

Sok **20,000, 10,000, 5000, 2000** koronás főnyereményen kívül a következő főnyereményeket fizettem már ki:

600,000	kor. a 69,686 számra
600,000	kor. a 28,718 „
200,000	kor. a 18,445 „
80,000	kor. a 69,691 „
60,000	kor. a 23,772 „
30,000	kor. a 103,298 „
30,000	kor. a 14,199 „

továbbá f. évi március 28-án ismét

200,000

koronát a 28,632. számra

Az első osztályú sorsjegyek árai:
egy nyolcad (1/8) — 75 frt vagy 1.50 kor. | egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— kor.
egy fél (1/2) 3.— „ „ 6.— „ | egy egész (1) 6.— „ „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen melléklek. A hivatalos nyereményjegyzéket húzás után azonnal küldöm. Szíveskedjék megrendeléseit — mint-hogy a húzás már f. hó 22-én kezdődik — mielőbb, de mindenesetre

f. évi május hó 22-ig

alóli szerencsés főelárusítóhoz juttatni

BIHARI EDE

Budapest, IV. Városház-utca 14.

Huzás már f. hó 22-én!

Képes levelező-
lapok =
nagy választékban kapha-
tók Weisz Márk könyv-
kereskedésében.

Nincs többé tyúkszem!
Ha tyúkszemétől akar megszabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és **biztosan ható**

Denzinger-féle „Viktória” tyúkszem kenőcsössel

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyúkszemet is eltávolítja.
Egy tégely ára 1 korona 30 fillér. 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett bérmentve szállítja a feltaláló:

Denzinger Ádám,
Ujvidék Duna-utca 17. szám.

Jorgó János órák: gyári raktár: Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részedés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.
Mindennemű zsebóra új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapácóra nickeltokban 36 órai járással . . . . . frt 2.30
8039 sz. valódi ezüst páncéllánc 15 gr. > 1.—
7858 sz. ezüst remontoir dupla fedélű > 5.—
8989 sz. ingaóra ütőművel, 2 súlyal 130 cm. magas . . . . . > 11.50
7939 sz. jó ébresztő óra . . . . . > 1.20

Szíveskedjék nevemre és házászámomra 75 B pontosan figyelni.

Ne vegyen cimbalmot vagy **harmóniumot,** míg **Reményi Mihály** mű-hangszerész legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről** Király-utca 44. l. sz.

Baros-féle „Ella” hajnövesztő szer
leghatásosabb szer a fejbőr erősítésére és legalkalmasabb a hajhullás megszüntetésére miáltal a hajnöveszt előmozdítja.

1 adag 3 és 5 korona.
Egyedüli készítő: **Baros Gábor**
Budapest, VII. Dohány-utca I. sz.
Kozmetikai toilette cikkek gyára.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

JEGYZÉKE az 55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a leggyorsasabb esetben **1.000.000 korona.**

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
2 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	50000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
3 „ „	25000
3 „ „	20000
3 „ „	15000
36 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
437 „ „	2000
803 „ „	1000
1528 „ „	500
140 „ „	300
84450 „ „	200
4850 „ „	170
4850 „ „	130
100 „ „	100
4850 „ „	80
3350 „ „	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

As összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

KIVÁLÓ SZEREMCSE TÖRÖK-nél.
Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrebecsült vevőink.
Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000
PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.
5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.
Az első osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:
egy nyolczad (1/8) frt — .75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) » 1.50 » 3.— »
egy fél (1/2) » 3.— » 6.— »
egy egész (1) » 6.— » 12.— »

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megtendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb **f. évi május hó 22-ig,** mely napon a **huzás megkezdődik, bizalommal hozzánk küldeni.**

Török A. és Tsa
BANKHÁZA
Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.
Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:
Főtüzlet: VI., Teréz-körút 46 a.
Fiókok: 1. **Váci-körút 4.**
» 2. **Muzeum-körút II.**
» 3. **Erzsébet-körút 54.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bályegyekben). } A nemtetsző törlendő.

Pontos cím: {
.....
.....
.....

= Hirdetések =
jutányos áron felvételnek
lapunk kiadóhivatalában.